

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119203370
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119203370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: R Collectors s. r. o., IČO: 50 094 297, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: Q. Č., A.. XX.X.XXXX, W. H. X/XXX, XXX XX F. A.Á. Q., o zaplatenie 845,46 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi 697,12 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 18.2.2016 do zaplatenia, mesačnými splátkami vo výške 30 € vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 18.2.2019 žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie 845,46 €, kapitalizovaných úrokov vo výške 476,24 €, 19,50 % úroku ročne s 5,05 % zákonným úrokom z omeškania zo sumy 845,46 € od 8.2.2019 do zaplatenia titulom nesplateného spotrebiteľského úveru.

2. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že splátky úveru nebola schopná splácať s poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu v jej rodine, keďže poberajú iba dávky v hmotnej núdzi, a preto žiada o možnosť predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 30 €.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, oboznámením zmluvy o úvere, výpisom z úverového účtu, upozorením, výzvou na úhradu dlžnej pohľadávky, zmluvou o postúpení pohľadávky, obchodnými podmienkami pre úver dostupná pôžička, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. uzatvoril so žalovanou dňa 26.4.2010 zmluvu o úvere č. 4566794410, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3 250 €, s uvedením výšky mesačnej splátky 78 €, celkovej výšky nákladov 2 166,79 €, dátumu konečnej splatnosti 17.2.2016, dátumu prvej platby 17.5.2010, úrokovej sadzby 19,50 %, termínov splatnosti splátok úveru vždy k 17. dňu v mesiaci, počtu splátok 70, priemernej hodnoty RPMN 19,11 % a RPMN 21,34 %.

5. Podľa bodu 3.4 všeobecných obchodných podmienok účinných od 1.1.2009 (č. I. 56), pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku 3. deň a v cudzine 7. deň po ich odoslaní, ak nie je preukázaný skorší termín doručenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo zásielka sa vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

6. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 22.1.2016 žalovanú upozornil, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia predmetnej zmluvy o úvere a napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila svoje záväzky voči Poštovej banke, a.s.

7. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ju upozornil, že ku dňu 21.1.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 782,75 €. Obsahom uvedeného podania bola aj výzva na zaplatenie vyššie uvedenej sumy na úverový účet v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. V prípade, ak nedôjde k úhrade vyššie uvedenej dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená využiť ust. § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný.

8. Uvedené podanie bolo doručované žalovanej obyčajnou poštovou zásielkou podľa podacieho hárku dňa 22.1.2016, preto sa v zmysle bodu 3.4 všeobecných obchodných podmienok považuje za doručenú dňa 25.1.2016.

9. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 17.2.2016 oznámil žalovanej, že z dôvodu porušenia ustanovení zmluvy o úvere a obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere sa stáva úverová pohľadávka k 17.2.2016 predčasne splatnou. Súčasťou uvedeného oznámenia bola aj výzva na úhradu dlžnej sumy úveru vo výške 1 027,12 € v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaná prevzala 22.2.2016.

10. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na náklade zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 6.8.2018.

11. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o

spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>.

12. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou dňa 26.4.2010 zmluvu o úvere č. 4566794410 majúcej charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 4 a nasl. zák. č. 129/2010 Z. z., na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3 250 € s uvedením výšky mesačnej splátky, dátumu splatnosti splátok, počtu splátok, konečnej splatnosti úveru, celkovej výšky nákladov, priemernej hodnoty RPMN, RPMN, ako aj úrokovej sadzby.

13. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na uplatnenie práva využiť ust. § 565 Občianskeho zákonníka podaním zo dňa 22.1.2016, ktoré sa v zmysle bodu 3.4 všeobecných obchodných podmienok považuje za doručené dňa 25.1.2016.

14. Keďže právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 17.2.2016, súd na uvedený úkon právneho predchodcu žalobcu neprihliadal, keďže k uvedenému dátumu nastala dohodnutá doba konečnej splatnosti úveru.

15. Z uvedeného podania vyplýva, že k dátumu konečnej splatnosti úveru bola nesplatená časť istiny úveru vo výške 913,03 €, úroku vo výške 99,44 € a poplatkov za upomienky vo výške 14,65 €, v celkovej výške 1 027,12 €.

16. Žalovaná po dátume konečnej splatnosti úveru v zmysle predloženého výpisu z úverového účtu (č. I. 72) realizovala úhradu v celkovej výške 330 € (1.3.2016 a 20.4.2016 vo výške 50 €, 23.5.2016, 27.6.2016 a 27.7.2016 vo výške 60 €; 25.4.2017 30 € a 20.6.2017 vo výške 20 €).

17. Podľa názoru súdu prvej inštancie s poukazom na rozhodnutia KS v Prešove pod sp. zn. 6Co/190/2014, sp. zn. 19Co/4/2017, sp. zn. 12Co/69/2017 vzniká veriteľovi nárok na zaplatenie dohodnutých zmluvných úrokov len do doby dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti.

18. Z odôvodnení uvedených rozhodnutí vyplýva, že úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie ust. § 3a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Z uvedených dôvodov dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobujú značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa a predstavujú značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Podľa názoru odvolacieho súdu niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyiac sa takáto dohoda dostáva aj do rozporu s ust. § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a preto je neplatným právnym úkonom pre rozpor s ust. § 39, § 52 ods. 2 v spojení s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

19. K zhodnému záveru dospeli aj ďalšie všeobecné sudy SR, konkrétne KS v Trenčíne zo dňa 16.8.2018 pod sp. zn. 19Co/81/2018 a KS v Nitre zo dňa 5.9.2018 pod sp. zn. 25Co/352/2017.

20. Zo záverov rozsudku KS v Trenčíne pod sp. zn. 19Co/81/2018 vyplýva, že pokiaľ by zákonodarca chcel, aby dlžník platiť úroky aj potom, keď už bol povinný vrátiť veriteľovi celú istinu, nepochybné by to výslovne vyjadril. Je pravdou, že omeškanie dlžníka zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom samo omeškanie dlžníka neovplyvňuje vznik nároku na úrok z úveru. Avšak od chvíle, keď na omeškanie dlžníka reaguje veriteľ predčasným zosplatením úveru, už nejde o plnenie práv a povinnosti z pôvodnej úverovej zmluvy, ale predčasným zosplatením vzniká medzi veriteľom a dlžníkom nový (sankčný) právny vzťah, ktorého súčasťou okrem úrokov z omeškania je podstatné právo veriteľa požadovať okamžité vrátenie celej istiny. Nejde teda v žiadnom prípade o zvýhodnenie dlžníka, naopak dlžník sa ocitá vo veľmi nevýhodnej situácii, keď je povinný okamžite vrátiť celú istinu aj s úrokmi,

ktoré vznikli do dňa zosplatenia. Dlžník sa nezbavuje žiadnej povinnosti - úrok ku dňu predčasnej splatnosti zafixuje a istina sa ďalej neúročí. Nárok na úrok za obdobie po dátume predčasnej splatnosti veriteľovi ešte nevznikol (vznikol by mu len vtedy, ak by dlžník naďalej má právo poskytnutými finančnými prostriedkami disponovať, teda pokračovať v ich vracaní v splátkach), a preto nemohlo dôjsť ani k zániku takéhoto nároku. Podporne poukázal aj na komentár Občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Nie je rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo veriteľ využije právo požadovať celý dlh pred nesplnením niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Sankciou za omeškanie dlžníka, motiváciou čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania úroky z omeškania (Pagáč, L.: Komentár k § 658 ods. 1 zákonníka. In: Števček, M. a kol.: Občiansky zákonník I., II. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015). Podľa názoru odvolacieho súdu to platí aj v prípade, ak by nešlo o spotrebiteľský vzťah, ale záväzkový vzťah by sa celý spravoval obchodným právom s tým rozdielom, že pri nespotrebiteľskom vzťahu by bolo zrejme možné pripustiť odlišné zmluvné dojednanie.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností potom žalobcovi ku dňu konečnej splatnosti úveru dňa 17.2.2016 vznikol nárok na zaplatenie nesplatenej istiny úveru vo výške 913,03 €, kapitalizovaného úroku vo výške 99,44 € a poplatkov za upomienky vo výške 14,65 € v celkovej výške 1 027,12 € (č. I. 78). Keďže žalovaná po dátume konečnej splatnosti úveru vykonala čiastkové úhrady v celkovej výške 330 €, súd vyhovel žalobe o zaplatenie rozdielu sumy 1 027,12 € zodpovedajúcej výške nesplatených záväzkov žalovanej zo zmluvy o úvere k dátumu konečnej splatnosti úveru a sumy 330 € zodpovedajúcej úhradám realizovaných žalovanou po dátume konečnej splatnosti úveru v celkovej výške 697,12 € vrátane zákonného úroku z omeškania určeného podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. odo dňa nasledujúceho po dátume konečnej splatnosti úveru a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

22. Žalovaná zároveň požiadala o možnosť predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 30 € s poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu. Je iba poberateľkou dávok v hmotnej núdzi vo výške 70 € a prídavkov na maloleté deti vo výške 142 €. Celkovo má vyživovaciu povinnosť ešte k 6 maloletým deťom.

23. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

24. Podľa § 232 ods. 1 až 4 CSP, vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútenosti zákonnými prostriedkami. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

25. S poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu súd umožnil žalovanej predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 30 € vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

26. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Žalobca si predmetnou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie nesplatenej istiny úveru vo výške 845,46 €, kapitalizovaného zmluvného úroku a úroku z omeškania vo výške 476,24 € spolu s 9,5 % úrokom a 5,05 % úrokom z omeškania ročne z nesplatenej istiny úveru od 8.2.2019 v ich kapitalizovanej výške ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej v sume 60,28 €, teda v celkovej výške 1 381,98 €.

28. V zmysle rozsudku súdu vo veci samej bola žaloba ku dňu podania dôvodná o zaplatenie sumy 697,12 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 18.2.2016 v jeho kapitalizovanej výške ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej v sume 115,93 €, teda v celkovej výške 813,05 €, čo predstavuje 59 % z hodnoty sporu.

29. Keďže žalobca bol v danom prípade úspešný v 59 % z hodnoty sporu a neúspešný v 41 % z hodnoty sporu, tomuto bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania vo výške percentuálneho rozdielu úspechu a neúspechu v spore, teda rozsahu 18 %.

30. O výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 CSP rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.